

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4193/2022
12.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Иване Рађеновић, председника већа, Владиславе Милићевић и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милован Ђурић, адвокат из ..., против туженог Холдинг корпорација „Крушик“ а.д. Ваљево, чији је пуномоћник Никола Урошевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, утврђења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1080/22 од 12.05.2022. године, у седници одржаној 12.07.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1080/22 од 12.05.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 328/20 од 13.10.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење туженог о престанку радног односа број .../... – ... од 27.10.2020. године и утврђено је да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог на пословима ... почев од 26.09.2018. године и обавезан је тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 52.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1080/22 од 12.05.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нема пропуста у примени одредаба ЗПП, при чему другостепена пресуда садржи оцену битних жалбених навода који су од одлучног значаја. Нема ни битне повреде из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП на коју се указује у ревизији, с обзиром да се правило о оцени доказа примењује само у ситуацији када се другостепена одлука доноси после расправе одржане пред тим судом. Није релевантно ревизијско указивање на постојање битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, јер ова битна повреда одредаба парничног поступка, у смислу члана 407. став 1. Закона о парничном поступку, није дозвољен ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је на основу уговора о раду бр. .../... од 26.09.2018. године засновао радни однос код туженог на одређено време до 31.12.2018. године, на радном месту У наредном периоду тужилац је са туженим закључио једанаест анекса уговора о раду, а све време је без прекида обављало исте послове, који су систематизовани код туженог. На основу решења туженог од 27.10.2020. године, тужиоцу је престао радни однос са даном 31.10.2020. године, због истека времена на који је закључен уговор о раду. Иако је уговор о раду на одређено време закљученим анексима мењан у погледу трајања радног односа и због потребе реализације различитих пројеката туженог, тужилац је у периоду од 26.09.2018. године, када је закључен уговор о раду (по ком основу је ступио на рад 01.10.2018. године) до престанка радног односа 31.10.2020. године, код туженог радио непрекидно 25 месеци, на истом радном месту и обављао исте систематизоване послове код туженог, јер је потреба за истим била стална, а не због повећаног обима посла или реализације пројеката.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је решење о отказу уговора о раду од 27.10.2020. године незаконито, због чега је исто поништено и утврђено да је тужилац код туженог засновао радни однос на неодређено време на основу члана 37. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, ... 75/14), прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба (став 1), послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца (став 2), ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време (став 6).

Сагласно наведеном, за примену цитираних законских одредаба потребно је имати у виду да се више закључених уговора о раду на одређено време (сукцесивни уговори) имају сматрати једним уговором. Ако запослени ради на пословима (чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба у смислу цитиране одредбе члана 37. став 1. Закона о раду), укупно трајање рада по више уговора не може бити дуже од 24 месеца. За преображај радног односа је довољно да запослени ради још пет радних дана по истеку 2 године (24 месеца) као у конкретном случају.

У конкретном случају тужилац је са туженим закључио уговор о раду на одређено време и више анекса тог уговора, за период дужи од две године непрекидног рада (25 месеци) у коме је обављао исте систематизоване послове на радном месту Закључивањем уговора на одређено време са више анекса уговора тужени је поступао противно одредбама закона којима је регулисан рад на одређено време, чиме је злоупотребио права послодавца. С обзиром на то да је тужилац непрекидно радио дуже од две година на истим пословима, а да је тужени као послодавац злоупотребио права из Закона о раду, произлази закључак да су по истеку 24 месеца, настали услови из члана 37. став 6. Закона о раду за прерастање радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, јер је тужилац наставио да ради код туженог на основу сагласности послодавца дуже од пет радних дана. Имајући у виду наведено, правилан је закључак нижестепених судова да је, дошло до преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време у смислу одредбе члана 37. став 1. и 6. Закона о раду. Зато су неосновани ревизијски наводи туженог којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Ревизијски наводи да је тужилац засновао радни однос на одређено време услед повећаног обима посла и реализације пројеката туженог по уговорима, су без утицаја. По оцени Врховног касационог суда наведена околност нема значаја, зато што је до преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време дошло истеком 24 месеца рада тужиоца и најмање пет радних дана, на истим систематизованим пословима на којима је постојала стална потреба за радом тужиоца, а за супротно, како то правилно закључују судови, тужени није пружио доказе.

С обзиром да је тужиоцу радни однос на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време, то је правилно као незаконито поништено оспорено решење о престанку радног односа због истека рока на који је заснован, јер се преображени радни однос, сада као радни однос на неодређено време, не може законито отказати због протеча времена. Неосновани су ревизијски наводи туженог да је погрешно примењено материјално право у погледу захтева тужиоца за враћање на рад, из ког разлога су нижестепени судови правилно применили одредбу члана 191. Закона о раду, којим је предвиђена могућност враћања запосленог на рад у случају незаконитог отказа уговора о раду.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу чланова 153. став 1. и 154. ЗПП.

Како се осталим наводима ревизије оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, због чега се ревизија не може изјавити према члану 407. став 2. ЗПП, то је применом члана 414. ЗПП, Врховни суд одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Ивана Рађеновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић